

PM

Handläggare:

Göran Gullbrand 072-464 76 05
goran.gullbrand@malardalstrafik.se

2026-03-11

Dnr 276–2024

Version 1.0

Infosäk.klass: Öppen

Till Mälardalstrafiks ägare, enligt bifogad sändlista

Region Stockholm, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Västmanland,
Region Örebro län samt Region Östergötland

Mälardalstrafik efterfrågar ägarnas trafikbeställning till Tågplan 2028 (T28)

Mälardalstrafik har påbörjat arbetet inför trafikbeställningen för tågplan T28. Vi vill därför få veta vilka förändringar i trafikutbudet som ägarna önskar att Mälardalstrafik genomför i T28.

Ägarnas samlade önskemål ska ligga till grund för beslut i Mälardalstrafiks styrelse under oktober 2026. Dessa beslut används sedan i den inledande beställning som Mälardalstrafik lämnar till Trafikföretaget i november 2026, de ingår även i ansökan till Trafikverket som lämnas in i april 2027.

Underlagen kommer även att användas i dialogen med tåg- och bussbolag inför den trafik som planeras ingå i biljettsamverkansavtal för Movingo under T28.

Mälardalstrafik behöver få ägarnas beslut om önskade förändringar i trafikutbudet senast den 26 juni 2026.

Mälardalstrafiks verksamhetsplan och budget

Verksamhetsplanen styr bolagets arbete under de kommande åren och uppdateras varje år. Den beskriver de styrande förutsättningarna för verksamheten samt mål, indikatorer och strategier och omfattas av processerna för Trafik- och biljettbeställning. Den innehåller också viktiga omvärldsfaktorer och andra förutsättningar att ta hänsyn till.

Verksamhetsplanen för 2026 och planåren 2027–2029 innehåller bland annat mål för resandeutvecklingen på Mälartågslinjerna: från cirka 15,5 miljoner påstigande 2025 till cirka 16,5 miljoner påstigande 2028.

För ytterligare information om bolagets mål, inriktning och ekonomi hänvisas till Mälardalstrafiks verksamhetsplan.

Kostnadseffekterna av nedanstående redovisade trafikutökningar redovisas inte i detta dokument utan hänvisning sker till redovisade budgetunderlag till bland annat styrelsen och tjänstemannaberedningen.

Samverkansavtalets bilaga 1 Principer för trafiksystemet och trafiken - styrande för planeringen

Bilaga 1 i Samverkansavtalet innehåller principer för trafiksystemet och trafiken samt processer för hur trafiken planeras och ändras. Dessa principer styr Mälardalstrafiks inriktning för trafikutbudet tills en ny planeringsinriktning beslutas. Det fastställda trafikutbudet ligger därmed till grund för trafiken i T28, men är inte låst. Trafiken kan justeras årligen utifrån nya beslut som påverkar trafikutbudet.

Det redovisade trafikutbudet ska ses som ett grundutbud som på sikt kan utökas eller minskas beroende på resandeutveckling, trafikbehov och andra yttre eller inre omständigheter, till exempel tillgång till fordon och depåkapacitet. Förutsättningarna för att bedriva trafiken kan därför förändras både planerat och oplanerat.

Med hänsyn till bland annat tillgången på fordon och det ekonomiska läget görs vissa avsteg från den nuvarande planeringsinriktningen för T28 jämfört med det fastställda trafikutbudet i Samverkansavtalet. Några av dessa avvikelser sammanfattas nedan:

- Region Express på Svealandsbanan körs med en avgång per riktning.
- Antalet insatståg på vardagar minskar något mellan Nyköping–Stockholm och på Sörmlandspilen, samt mellan Eskilstuna–Norrköping.
- Mellan Eskilstuna–Västerås–Sala uppstår vissa luckor i halvtimmestrafiken mitt på dagen på vardagar.

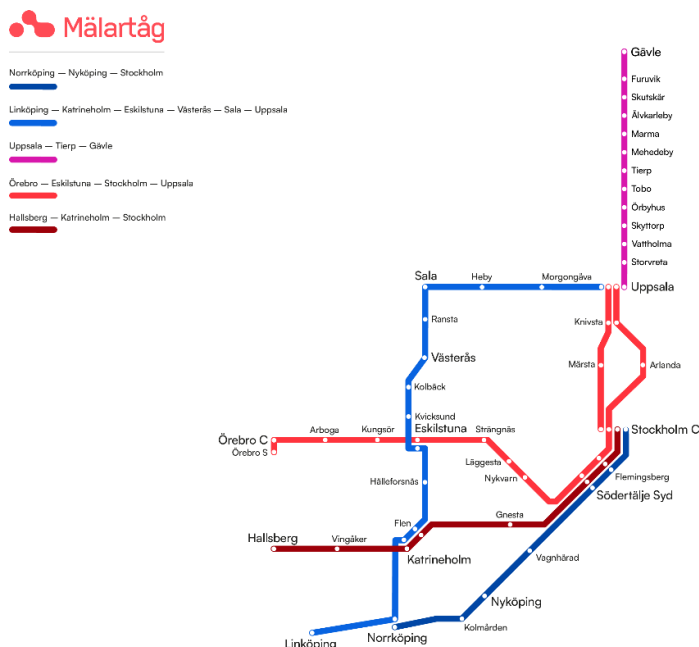
Infrastrukturens spårkapacitet är mycket ansträngd

Det storregionala tågsystemet trafikeras på större delen av järnvägsnätet i Stockholm–Mälardalregionen. Regionaltågen delar spåren med övrig tågtrafik, och på flera banor är spårkapaciteten redan mycket hårt utnyttjad. Järnvägsanläggningen är dessutom sliten och inte anpassad till dagens efterfrågan. Under många år framöver kommer det därför att vara trångt på spåren, vilket innebär att spårkapaciteten måste beaktas vid eventuella trafikökningar.

De kommande tio åren kommer också att präglas av omfattande banarbeten, både för reinvesteringar i befintlig anläggning och för stora byggprojekt. Dit hör bland annat Ostlänken, 4-spårsutbyggnaden mellan Uppsala och länsgränsen mot Stockholm, utvecklingen av Dalabanan samt 4-spårsutbyggnaden på Mälärbanan. Trafikplanering och eventuella trafikökningar måste därför anpassas till de förutsättningar och villkor som Trafikverket sätter för varje projekt.

Under Trafikverkets konstruktionsfas kommer det fastställda trafikutbudet att påverkas. Det kan innebära justeringar i tidtabellerna, tidspåslag och i enstaka fall att stationsuppehåll eller tåglägen tas bort. Mälardalstrafik granskar och har dialog med Trafikverket gällande deras förslag till avvikelser för att eftersträva så bra lösningar som möjligt.

Planeringsförutsättningar för trafiken med Mälartåg

Beslutad planeringsinriktning för T28

Vid styrelsesammanträdet den 17 januari 2025 beslutades inriktningen för *upphandling av regionalstågstrafiken i Stockholm–Mälardalstrafiken*. Underlaget togs fram av den beredningsgrupp som styrelsen hade utsett. Beslutet omfattade planeringsinriktningen för trafikutbudet på Mälartågslinjerna i T27 och kommande år. Inriktningen utgör grundtrafiken i uppdragsavtalet med VR Sverige.

Den beslutade planeringsinriktningen är vägledande för Mälardalstrafik i planeringen av T28. Inom ramen för den årliga trafikbeställningsprocessen, inklusive samråd, kan ägarna justera inriktningen för trafikutbudet. Detta brev utgör underlag för dessa eventuella justeringar. Styrelsen ska därefter fastställa förändringar och besluta om det slutliga trafikutbudet senast 14 månader innan tidtabellsskiftet.

Fordonsförutsättningar

För trafiken i Mälartågssystemet finns totalt 62 tågsätt tillgängliga: 53 ER1 och 9 X50. Trafikbeställningen för T28 måste anpassas till detta fordonsantal. Mälardalstrafik planerar att använda 44 ER1 och 6 X50 i trafik under högttrafik på vardagar, totalt innebär det att 50 av våra 62 fordon dimensioneras för trafiksättning. De återstående fordonen behövs bland annat för underhåll, reparationer och skadehantering.

Mälardalstrafik och dess ägare har beslutat att anskaffa ytterligare 13 ER1-fordon. De planeras att levereras under 2028. De nya fordonen tas i trafik så snart de är levererade och övertagna av Mälardalstrafik. Utgångspunkten är att de först används för att stärka den befintliga trafiken. Trafikökningar genomförs därefter i T29 enligt tidigare beslutad planeringsinriktning.

Trafiken med Mälartåg i T28

Trafiken med Mälartåg kommer i T28 att bedrivas av VR Sverige. Detta blir det andra året inom ramen för det nya uppdragsavtalet.

Den fastställda planeringsinriktningen från beredningsgruppen och styrelsen, som nämndes ovan, bygger på en avvägning mellan infrastrukturens begränsningar, tillgången till fordon och personal samt den ekonomiska utvecklingen.

Förslaget till planeringsinriktning för T28 har därefter tagits fram i dialog med ägarna inom arbetsgruppen Trafikplanering och infrastruktur sedan hösten 2025. Nedan sammanfattas de föreslagna utökningarna i trafikutbudet i jämförelse med den fastställda T27.

Mälardalstrafik behöver därutöver löpande följa resandeutvecklingen för att bedöma behov av långa tåg och undvika trängsel. Eventuellt ändrade behov kan kräva omplanering.

Uppsala-Märsta/Arlanda-Stockholm

- Inga förslag till utökningar eller större trafikförändringar.
- Anpassningar kan behöva göras med anledning av Trafikverkets utbyggnad av 4-spår. Trafikverket presenterar banarbetsplaneringen mer i detalj under hösten 2026.

Svealandsbanan, Örebro-Eskilstuna-Stockholm

- Inga förslag till utökningar eller större trafikförändringar.

Nyköpingsbanan, Norrköping-Nyköping-Stockholm

- Inga förslag till utökningar eller större trafikförändringar.
- Den justering av jämnare intervall under helger som införs i T27 följer med även in i T28.

UVEN, Uppsala-Västerås-Eskilstuna-Norrköping-Linköping

- Mellan Eskilstuna-Västerås planeras att timmestrafiken på helger att köras även under sommartidtabellen. Idag körs avgångar varannan timme, vilket bedöms vara för lågt utbud på denna sträcka.
- Dialog har också inletts med Region Sörmland och Västmanland och utreder senare avgångar fredag och lördag kväll mellan Eskilstuna-Västerås, eventuellt genom omfördelning av annan produktion på sträckan. Ingår inte i nedanstående tabell.
- Det prövas också i den fortsatta dialogen om tågbusen som körs mellan Katrineholm-Norrköping på morgonen kan ersättas av tåg. Ingår inte i nedanstående tabell.
- Den tidigare planerade utökningen av timmestrafik mellan Uppsala-Sala, från 14 till 16 avgångar per riktning på vardagar, skjuts upp för eventuellt genomförande i T29.

Upptåget Gävle-Tierp-Uppsala

- Vardagar:
 - Förlängning av en ny eftermiddagsavgång Tierp–Gävle och i motsatt riktning ger förlängd halvtimmetrafik hela vägen Uppsala–Gävle.
- Helger:
 - Halvtimmetrafiken Uppsala–Tierp förlängs till kl. 18–22, vilket återställer det trafikutbud som tidigare bedrivits på sträckan.
 - Den sista nattförbindelsen Uppsala–Tierp förlängs till Gävle.

- En ny sista avgång Gävle–Uppsala införs på fredag och lördag kväll.

Sörmlandspilen Hallsberg-Katrineholm-Stockholm

- Inga förslag till utökningar eller trafikförändringar.
- Den helgjustering som införs i T27 för att ge jämnare intervall följer med även in i T28.

Tabellen nedan redovisar antalet avgångar enligt förslaget till planeringsinriktning för T28. Gulmarkeringar visar de delsträckor där trafikutbudet utökas jämfört med T27. Antalet avser avgångar per riktning och dag under större delen av året.

Under sommarperioden reduceras trafiken på alla linjer. Sommarperioden omfattar nio veckor, i enlighet med Trafikföretagets behov av personalplanering. Enskilda avgångar kan undantas och få kortare reduceringsperiod, exempelvis sex eller sju veckor.

Därtill görs mindre justeringar av utbudet kring storhelger som jul, nyår, påsk och midsommar, då vissa avgångar tas bort eller tillkommer.

2026-02-10 GG	T28 Preliminär	Reviderad efter fastställd T27 samt gulmarkerade förslag till utökade avgångar (inom parentes jämförelse med T27 för delsträckor med utökningar)			
TÅGPLAN T28 (2028) Underlag upphandling TUPP		Antal tågpar per delsträcka och dag - Vintertidtabell			
Svealandsbanan-Uppsala	Örebro-Arboga	Arboga- Eskilstuna	Eskilstuna-Stockholm	Stockholm-Uppsala via Arlan	Stockholm-Uppsala via Märsta
Måndag-fredag 1)	11	18	26,5	21/18	21
Lördag-Söndag	0	8	15	18,5	17
Nyköpingsbanan	Norrköping-Nyköping	Nyköping-Stockholm			
Måndag-fredag	18	20,5			
Lördag-Söndag	8	13			
Sörmlandspilen	Hallsberg-Vingåker	Vingåker-Katrineholm	Katrineholm-Stockholm		
Måndag-fredag	11/13	13	12,5		
Lördag-Söndag	5,5	8,5	8,5		
UVEN	Uppsala-Sala	Sala-Västerås	Västerås-Eskilstuna	Eskilstuna-Norrköping	Norrköping-Linköping
Måndag-fredag	14	27	29	16,5	14
Lördag-Söndag	8	15	15 4)	7	7
Uppsala-Gävle	Uppsala-Tierp	Tierp-Gävle			
Måndag-fredag	38	(27) 28			
Lördag-Söndag	(31,5) 36 2)	(20) 21			

1) Inkl ett tågpar som Region Express. Fredag samt lördag kväll tillkommer vissa sena avgångar.

2) Utökningen i T27 sker från 16 augusti 2027.

3) Utökningen i T28 föreslås ske från mitten av augusti eller 1 september, behöver invänta fordonsleverans.

4) Timmestrafiken lördagar och söndagar trafikerar från T28 även under sommartidtabellen.

Anmärkning: X,5 anges när det är en avgång i skillnad mellan riktningarna, x/x anges om skillnaden i avgångar per riktning är två eller större.

Tabell: Antalet avgångar per riktning och dag enligt den föreslagna planeringsinriktningen för T28, vintertidtabell, med gulmarkerade fält för delsträckor med trafikutökningar jämfört T27.

Mälardalstrafik omvandlar det fastställda trafikutbudet till principitidtabeller för varje linje. I det operativa arbetet med tågplanen kan tidtabellen behöva justeras för att ta hänsyn till spårkapacitet, banarbeten, anslutningar och förslag från trafikföretaget. Det är Trafikverket som fastställer den slutliga tågplanen, utifrån sina prioriteringskriterier.

Trafiken ingående i SJ regional samt Trosabussen

Det storregionala trafiksystemet omfattar även SJ:s regionala linjer i Stockholm–Mälardalregionen samt Trosabussen som drivs av Åkerbergs Trafik. Det nuvarande avtalet med SJ löper ut i december 2026, arbete pågår för att teckna ett nytt avtal om biljettsamverkan med giltighet från T27.

Movingo-biljetter gäller i dag på följande trafik, där avtalen också fastställer ett minimiutbud:

- Stockholm-Västerås-Örebro-Hallsberg-Laxå (-Göteborg), SJ Mälardalstrafik
- Linköping-Stockholm-Tierp (-Gävle), SJ Ostpendeln (SJ Intercity)
- Trosa-Vagnhärad-Liljeholmen Stockholm, Trosabussen (Åkerbergs trafik)

Om ägarna önskar förändringar på någon av dessa linjer bör sådana önskemål ingå i ägarnas svar till Mälardalstrafik.

Movingo-biljetter gäller även på Tåg i Bergslagen, men endast inom Västmanland, Örebro län och Östergötland.

Planeringsprocessen och övergripande tidplan för T28

Tågplan T28 gäller från den 12 december 2027 till den 9 december 2028. Ansökan om tåglägen, fordonsuppställning med mera ska lämnas in till Trafikverket senast i början av april 2027.

Avtalet mellan Mälardalstrafik och Trafikföretaget innehåller villkor för planeringsprocessen och tidsfrister för trafikförändringar. Senast tretton månader innan tågplanen startar ska Mälardalstrafik lämna en inledande beställning till Trafikföretaget, vilket för T28 innebär senast den 12 november 2026. Denna tidpunkt styr hela planeringsprocessen tillsammans med ägarna.

Styrelsens mötesplan för 2026 innebär därför att beslut om trafiken i T28 ska fattas vid styrelsesammanträdet i oktober 2026. Inför dessa beslut sker beredning även i Tjänstemannaberedningen.

Det finns också återkommande arbetsgruppsmöten (5–6 gånger per år) med ägarregionerna inom ramen för Trafikplanering och infrastruktur. På dessa möten sker kontinuerliga avstämningar i trafikplaneringsfrågor inför kommande tågplaner, inklusive T28. Avstämningar sker även i andra forum, till exempel Trafikmöten och olika trafikutredningar.

Mälardalstrafik har dessutom löpande arbetsgruppsmöten (1–2 gånger per månad) med Trafikföretaget för uppföljning av trafiken och hantering av planeringsfrågor.

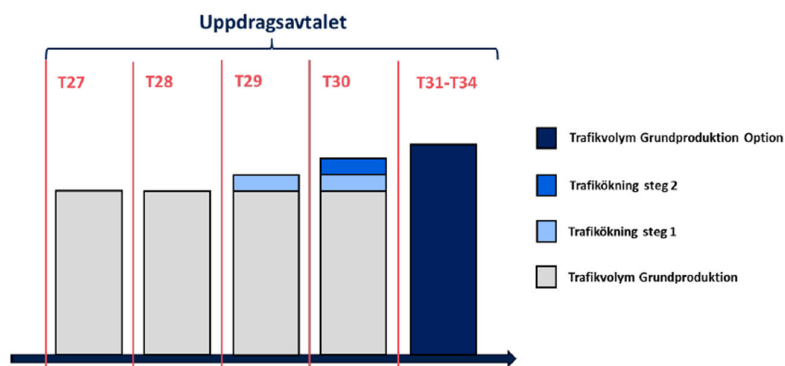
Planeringsinriktningen för T29 och T30

Den planeringsinriktning som fastställdes i januari 2025 för T29 och kommande år innehåller trafikutökningar som kräver fler fordon. Detta möjliggörs genom pågående avtal om leverans av ytterligare 13 ER1-fordon, med leverans under 2028. Utökningarna berör framför allt länen Stockholm, Södermanland och Uppsala.

Mälardalstrafik avser att införa de nya fordonen stegvis enligt uppdragsavtalet med VR Sverige. Det innebär att även trafikökningarna genomförs stegvis. Uppdragsavtalet innehåller en processbeskrivning i bilaga 16.1 (Option om tillkommande fordon) som ska säkerställa en stabil introduktion av fordon och depåkapacitet samt en trafikdrift med god kvalitet för resenärerna.

För att starta processerna inom Option Fordon och Option Trafik måste Mälardalstrafik göra avrop minst 24 månader före första fordonsleverans respektive trafikstart av trafikutökningar. Det innebär att Mälardalstrafik redan under 2026 behöver ta ställning till hur trafikökningarna ska genomföras, när de ska påbörjas och hur upptrappningen ska ske.

Uppdragsavtalet med VR Sverige innehåller även en visuell beskrivning och preliminär tidslinje för dessa steg, enligt illustrationen nedan.

Mälardalstrafik har tagit fram ett förslag till upptrappningsplan för de kommande trafikutökningarna. Arbetet har skett i dialog med arbetsgruppen Trafikplanering och infrastruktur och avstämning sker också i pågående Samrådsmöten med ägarna. Förslaget innebär att den fastställda planeringsinriktningen för T29 och efterföljande år delas upp och genomförs stegvis under två år, T29 och T30, enligt kort och sammanfattande beskrivning nedan.

Mälardalstrafik välkomnar ägarnas synpunkter på detta förslag.

Tågplan T29

I T29 föreslås trafikökningar främst under pendlingstid. Dessutom planeras flera avgångar att förlängas för att öka antalet sittplatser. Förslaget innebär utökade avgångar och ökad sittplatskapacitet på vardagar för följande sträckor:

- Stockholm – Uppsala
- Nyköping – Stockholm
- Eskilstuna – Stockholm
- Hallsberg – Katrineholm – Stockholm

Därutöver föreslås en utökning av timmestrafiken mellan Uppsala–Sala under mellantrafiktid på vardagar.

I det fortsatta arbetet med Trafikverket och ägarna behöver trafikutvecklingen anpassas till pågående stora infrastrukturprojekt. På vissa sträckor, framför allt Stockholm–Uppsala, kan spårkapaciteten under utbyggnadstiden innebära att fler avgångar i stället ersätts av färre, längre tåg.

2026-02-16 GG		T29 Preliminär		Ursprunglig enligt planeringsinriktning styrelse januari 2025, samt reviderad utifrån beslut T27, resp preliminära utökningar T28 samt reviderad upptrappning T29-T30. Utökningar i gula fält med T28 inom parentes.		
		Antal tåg per delsträcka och dag - Vintertidtabell				
Svealandsbanan-Uppsala	Örebro-Arboga	Arboga- Eskilstuna	Eskilstuna-Stockholm	Stockholm-Uppsala via Arlanda	Stockholm-Uppsala via Märsta	
Måndag-fredag 1)	11	18	26,5	(21/18) 21/19	(21) 24	
Lördag-Söndag	0	8	15	18,5	(17) 18	
Nyköpingsbanan	Norrköping-Nyköping	Nyköping-Stockholm				
Måndag-fredag	18	(20,5) 23				
Lördag-Söndag	8	13				
Sörmlandspilen	Hallsberg-Vingåker	Vingåker-Katrineholm	Katrineholm-Stockholm			
Måndag-fredag	(11/13) 12/14	(13) 14	(12,5) 13,5			
Lördag-Söndag	5,5	8,5	8,5			
UVEN	Uppsala-Sala	Sala-Västerås	Västerås-Eskilstuna	Eskilstuna-Norrköping	Norrköping-Linköping	
Måndag-fredag	(14) 17	27	29	16,5	14	
Lördag-Söndag	8	15	15	7	7	
Uppsala-Gävle	Uppsala-Tierp	Tierp-Gävle				
Måndag-fredag	(38) 40	28				
Lördag-Söndag	36	21				

1) Inkl ett tågpar som Region Express. Fredag samt lördag kväll tillkommer vissa sena avgångar.

Apmärkning: Y-fas anges när det är en avgång i skilnad mellan riktningarna, x/y anges om skiljandet i avgångar per riktning är två eller större.

1) Inkl ett tåg som Region Express. Fredag samt lördag kväll tillkommer vissa sena avgångar.

Anmärkning: X,5 anges när det är en avgång i skillnad mellan riktningarna, x/x anges om skillnaden i avgångar per riktning är två eller större.

Tabell: Antalet avgångar per riktning och dag enligt den föreslagna planeringsinriktningen för T29, vintertidtabell, med gulmarkerade fält för delsträckor med trafikutökningar jämfört T28 inom parentes.

Tågplan T30

Resterande trafikutökningar enligt den fastställda planeringsinriktningen genomförs i T30. Fokus ligger då på utökningar i mellantrafiktid och på helger.

Följande sträckor föreslås utökas i T30:

- Eskilstuna – Stockholm (helger)
- Nyköping – Stockholm (helger)
- Hallsberg – Katrineholm – Stockholm (vardagar och helger)
- Uppsala – Sala (vardagar och helger)

2026-02-16 GG	T30 Preliminär	Ursprunglig enligt planeringsinriktning styrelse januari 2025, samt reviderad utifrån beslut T27, resp preliminära utökningar T28 samt reviderad upptrappning T29-T30. Utökningar i gula fält med T29 inom parentes.			
		Antal tågpar per delsträcka och dag - Vintertidtabell			
Svealandsbanan-Uppsala	Örebro-Arboga	Arboga-Eskilstuna	Eskilstuna-Stockholm	Stockholm-Uppsala via Arlanda	Stockholm-Uppsala via Märsta
Måndag-fredag 1)	11	18	26,5	21/19	24
Lördag-Söndag	0	8	(15) 18	18,5	18
Nyköpingsbanan	Norrköping-Nyköping	Nyköping-Stockholm			
Måndag-fredag	18	23			
Lördag-Söndag	8	(13) 16			
Sörmlandspilen	Hallsberg-Vingåker	Vingåker-Katrineholm	Katrineholm-Stockholm		
Måndag-fredag	(12/14) 13/15	(14) 16,5	(13,5) 16		
Lördag-Söndag	5,5	(8,5) 10	(8,5) 10		
UVEN	Uppsala-Sala	Sala-Västerås	Västerås-Eskilstuna	Eskilstuna-Norrköping	Norrköping-Linköping
Måndag-fredag	(17) 19	27	29	16,5	14
Lördag-Söndag	(8) 12	15	15	7	7
Uppsala-Gävle	Uppsala-Tierp	Tierp-Gävle			
Måndag-fredag	40	28			
Lördag-Söndag	36	21			

1) Inkl ett tågpar som Region Express. Fredag samt lördag kväll tillkommer vissa sena avgångar.

Anmärkning: X,5 anges när det är en avgång i skillnad mellan riktningarna, x/x anges om skillnaden i avgångar per riktning är två eller större.

Tabell: Antalet avgångar per riktning och dag enligt den föreslagna planeringsinriktningen för T30, vintertidtabell, med gulmarkerade fält för delsträckor med trafikutökningar jämfört T29 inom parentes.

Kontaktpersoner hos Mälardalstrafik i detta ärende är Hanna Bergström 072-464 7608 och Göran Gullbrand 072-464 7605.

Ägarnas svar, som med fördel omfattar såväl trafikbeställning som eventuella kommande önskemål om biljettbeställning eller andra utredningsuppdrag, ska lämnas till Mälardalstrafik senast den 26 juni 2026 via e-post till maldalstrafik@maldalstrafik.se

Märk svaret med Mälardalstrafiks diarienummer 276–2024.

Med vänliga hälsningar

Hanna Bergström

Chef Trafik och infrastruktur, Mälardalstrafik Aktiebolag